Mari manifestaţii antisemite în Germania

Amănunte asupra atentatului dela Paris. Interogatoriul asasinului

Paris, 10. — La interogatoriul ce s'a luat atentatorului la viaţa secretarului de la ambasada germană din Paris von Rath, el a declarat că se numeşte Herschel Feitel Grynspan şi că este în vârstă de 17 ani şi jumătate.

In urma cercetărilor ce s'au făcut, s'a stabilit felul cum a fost săvârşit acest atentat.

La 9,30 dimineaţa, atentatorul s'a prezentat la palatul ambasadei din Paris şi a cerut portarului să fie introdus la unul dintre secretarii ambasadei spre a-i preda mai multe documente importante. Mic de statură, îmbrăcat curat, fără pălărie, având pe deasupra un pardesiu de ploae, atentatorul a făcut o bună impresie asupra portarului, care, fără să bănuiască ceva rău, l-a lăsat să intre, îndrumându-l spre biroul secretarului de legaţie von Rath. Cameristul l-a lăsat să intre.

Herschel Grynspan

N'au trecut nici 3 secunde şi cameristul, nici nu închisese bine uşa după el, când s'au auzit cinci împuşcături. Fără ca d. von Rath să-şi fi dat seama şi înainte de a se putea apăra, Grynspan a descărcat revolverul asupra lui.

Ernst von Rath

Când funcţionarii de prin birourile vecine au venit în biroul d-lui Rath, acesta i-a întâmpinat ţinându-se cu amândouă mâinile de stomac. In acelaş moment el s'a prăbuşit pe covor. In timp ce câţiva funcţionari dădeau ajutor rănitului, alţii au imobilizat pe atentator.

Arma, un revolver de calibrul 6 şi jumătate, a fost găsită în curtea legaţiunei, unde atentatorul o aruncase imediat după ce a tras. Atentatorul nu s'a opus la arestarea sa şi a spus cu mult cinism că se numeşte Herschel Feitel Grynspan, că e născut la 28 Martie 1921 la Hanovra şi e cetăţean polon. In buzunarul său s'a găsit un paşaport eliberat de consulatul general francez din Paris.

Atentatorul a fost condus la comisariatul de poliţie, unde a început ancheta. Din cele cinci gloanţe trase de atentator, 2 au lovit victima, 2 au fost găsite înfipte în peretele din spatele biroului, iar al cincilea în parchetul din faţa biroului.

Din cercetările făcute până acum, de judecătorul de instrucţie, rezultă că atentatorul a descins Duminică seara într'un mic hotel de pe b-dul de Strassbourg, spunând portarului că va rămâne la hotel numai peste noapte. La orele 9 dimineaţa a părăsit hotelul şi exact după o jumătate de oră a săvârşit atentatul.

Căutându-se prin geamantanele sale nu s'a găsit nimic suspect. El a declarat însă că mai înainte a locuit la unchiul său Abraham Grynspan, în rue de Petits Ecuries. Poliţiştii ducându-se la această adresă, bătrânul Grynspan a declarat că atentatorul a plecat dela ei în ziua de 15 August, având asupra sa 3000 franci, pe cari îi dăduse tatăl său înainte de a fi expulzat.

Atentatorul refuză să declare ce a făcut dela 15 August şi până în ziua atentatului.

PAŞAPORTUL E FALS

La consulatul general polon din Paris s'a comunicat judelui instructor că acest consulat nu a eliberat un paşaport pe numele de Grynspan. Prin urmare paşaportul este falsificat.

Din faptul că atentatorul nu voeşte să declare cum şi-a petrecut timpul dela 15 August încoace, se deduce că aici nu este vorba de un act de răzbunare personală, ci că Grynspan a fost pus la cale să săvârşească acest atentat de către oameni încă neidentificaţi.

Ceeace a indignat pe anchetatori a fost cinismul cu care atentatorul a declarat: „regret că nu a murit".

In timpul unui nou interogatoriu, el a declarat: — Ca să-mi răzbun neamurile, am voit să ucid un funcţionar. Primisem dela ei o scrisoare sfâşietoare, împreună cu un mandat de 3.000 franci. Ei îmi scriau că nu-mi vor mai da noutăţi multă vreme, pentrucă se găsesc într'un vagon la graniţa polono-germană, şi că nu se hotărîse nimic asupra sorţii lor. Trebuiau să execute un ordin de expulzare al germanilor. Mă gândeam la soarta familiei mele şi astfel am ajuns să premeditez gestul pe care l-am făcut azi.

La întrebarea că de ce se ascundea în Franţa, el a răspuns: — „Da, m'ascundeam, pentrucă voiau să mă expulzeze din Franţa. Inainte de 15 August locuiam cu unchiul meu şi mătuşa mea în rue Martel 8. Ei se mutară apoi în rue de Petites Ecuries, iar eu am rămas în rue Martel, într'o cameră dela al 7-lea etaj şi acolo dormeam pe o saltea".

Şi astfel poliţia a aflat că rudele ucigaşului ascundeau o parte din adevăr.

D. ŞI D-NA GRYNSPAN INCULPAŢI

Magistratul instructor a chemat înaintea lui pe unchiul şi mătuşa criminalului. Cu multă greutate, au fost făcuţi să recunoască că, contrariu a ceeace ei declaraseră mai înainte, ştiau că nepotul lor era pus pe lista expulzărilor, şi totuşi i-au dat adăpost. Din cauza aceasta, soţii Grynspan sunt inculpaţi ca infractori ai art. 4 din decretul-lege din 2 Mai 1938 asupra şederii străinilor în Franţa. Ei au fost arestaţi şi puşi la dispoziţia parchetului.

TELEGRAMA DE CONDOLEANŢE A D-LUI RIBBENTROPP

Muenchen, 10 (Rador). — *D. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine a trimes o telegramă de condoleanţe familiei consilierului de legaţie von Rath, victimă a atentatului din Paris.*

Numeroase magazine evreeşti din centrul Berlinului au fost devastate, aruncându-se în stradă mobilierul şi mărfurile. Au fost deasemeni distruse toate firmele restaurantelor evreeşti. Pagubele sunt evaluate la mai multe milioane de mărci.

*

Berlin, 10 (Radio-Central). — In cursul manifestaţiilor de azi, nu au fost distruse numai mobilierul şi mărfurile din magazinele evreeşti, ci şi registrele şi corespondenţa acestor firme.

Spre seară, centrul oraşului şi cartierul magazinelor de confecţiuni arătau ca după o revoluţie. Grămezile de mărfuri, mobiliere şi registre distruse, erau atât de mari, încât împiedicau circulaţia. Pe unele magazine evreeşti fălfâiau drapelele cu svastica. Pe alte magazine erau lipite afişe anunţând că prăvăliile au fost oferite spre cumpărare arienilor.

Abraham Grynspan cu soţia sa, unchiul şi mătuşa atentatorului, la cari a locuit Herschel Grynspan în timpul şederei sale la Paris

Sinagogi incendiate la Berlin

Berlin, 10 (Rador). — Din cele 12 sinagogi din Berlin, nouă au fost incendiate, astă noapte şi Joi dimineaţă.

Totuşi, sinagoga principală de pe Oranienburgstrasse, în faţa centralei telegrafice, este neatinsă. Această sinagogă este păzită de agenţi de poliţie, care nu lasă pe nimeni să se apropie.

Corespondentul agenţiei Havas scrie că pompierii caută să localizeze incendiile, dar că ei nu par să facă nimic pentru a salva templele evreeşti.

Pe lângă cele două sinagogi din Prinz Regenstrasse şi Fasanenstrasse au mai fost incendiate, şi sinagogile de pe Schillerstrasse, Margrafenallee şi Leibnitzstrasse.

Străzile comerciale din centrul Berlinului sunt pline cu mărfuri şi mobile aruncate în stradă din magazinele evreeşti, care au fost devastate, în cursul nopţii şi Joi dimineaţa.

Numeroase magazine evreeşti nu au fost deschise, azi dimineaţă.

La amiază, ardeau încă două sinagogi din Berlin.

Focul dela sinagogile din Regentstrasse şi Fasanenstrasse a fost stins în cursul dimineţii.

Au suferit şi saloanele de expoziţie al fabricei „Citroen" şi alte întreprinderi străine din Berlin

Berlin, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:

Salonul de expoziţie şi vânzare al automobilelor franceze marca „Citroen", de pe Kurfuerstendamm, a avut şi el de suferit în urma manifestaţiilor de azi noapte. Uriaşele geamuri ale salonului au fost sparte.

Directorul reprezentanţei din Berlin a uzinelor Citroen este un cetăţean german.

Pe Kurfuerstendamm se văd aruncate în stradă maşini de gătit, piane, sobe, dulapuri, tot felul de mărfuri, luate din casele şi magazinele evreeşti ce au fost devastate în cursul nopţii.

Au fost distruse şi mai multe întreprinderi cari nu aparţineau evreilor; astfel, un restaurant unguresc, o parfumerie franceză, o spălătorie engleză.

Opt şcoli evreeşti din Berlin nu au ţinut cursuri azi dimineaţă.

Au fost incendiate şi sinagogile din Bamberg şi Bayreuth. La Muenchen a fost incendiată o şcoală evreească.

In majoritatea oraşelor germane echipe organizate au parcurs noaptea străzile, atacând sistematic magazinele evreeşti. Poliţia nu a intervenit.

La Berlin, spargerea geamurilor şi devastarea prăvăliilor evreeşti au început sistematic din trei părţi ale captalei.

*

Berlin, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" arată că în cursul după amiezii manifestaţiile la Berlin au continuat.

La München şi la Colonia au fost devastate magazinele evreeşti

Muenchen, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" anunţă:

Mişcările anti-evreieşti provocate de moartea lui von Rath au început Joi dimineaţa la Muenchen.

Au fost distruse numeroase prăvălii evreieşti, cărora li s'au dat foc apoi de membrii în uniformă ai „vechei gărzi" a cancelarului, sosiţi aci în mare număr pentru a sărbători aniversarea revoluţiei naţional-socialiste din 1923.

In majoritatea cazurilor poliţia şi pompierii au sosit prea târziu.

Devastarea magazinelor evreieşti continuă.

Singura sinagogă ce rămăsese în ultima vreme la Muenchen, este în flăcări.

❖

Koeln, 10. (Rador). — Magazinele evreieşti şi o parte din clădirile locuite de evrei au fost atacate în cursul nopţii de Miercuri spre Joi. Pretutindeni au fost sparte geamurile. In mai multe locuri manifestanţii au pătruns în magazine, distrugând mărfuri şi mobila.

Nu sunt victime.

Azi dimineaţă au fost puşi poliţişti de pază la magazinele devastate.

Alte turburări

Berlin, 10 (Rador). — Informaţii asupra turburărilor antisemite sosesc, telegrafiază corespondentul agenţiei „Havas", din toate oraşele Germaniei.

La Muenchen, a fost arestat evreul Martin Aufhauser, directorul unei bănci evreeşti, ale cărei geamuri au fost sparte de manifestanţi. Asociatul lui Martin Aufhauser, Kraemer şi soţia sa s'au sinucis.

La Nuernberg, manifestanţii au pătruns în câteva case evreeşti devastând mobilierul. La Frankfurt am Mein, toate sinagogile au fost incendiate. La Colonia, deasemeni a fost devastată sinagoga. Incidente asemănătoare s'au desfăşurat şi la Aachen.

Până acum manifestanţii n'au procedat decât la devastări de bunuri evreeşti, fără să se atingă de persoane.

Evreii din Germania n'au voe să poarte arme

Muenchen, 10 (Rador). — D. Himmler, şeful formaţiilor S. S. al poliţiei germane a decretat că toate persoanele cari în conformitate cu legea din Nuernberg sunt socotite ca evrei nu pot să posede arme. Orice infracţiune la acest decret va fi pedepsit cu 20 ani reclusiune într'o tabără de concentrare.

La Viena, s'au sinucis 22 de evrei

Viena, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" transmite:

O mare parte din evreii din Viena cari au fost arestaţi Joi dimineaţa au fost aduşi la sinagogile devastate şi obligaţi să cureţe terenul de obiectele sfărâmate.

Dela începerea demonstraţiilor se anunţă că s'au sinucis la Viena 22 de evrei.

Cea mai mare sinagogă din Viena, aceea din districtul doi, este în flăcări.

Toţi evreii au fost isgoniţi din oraşul München

Muenchen, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:

Toţi evreii din Muenchen au fost obligaţi să se înscrie la comisariatele de poliţie până azi la ora 18 şi să predea comisarilor cheile apartamentelor şi garajelor lor.

Autorităţile le-au dat un termen de 48 de ore pentru a părăsi oraşul Muenchen. Termenul începe din seara de 10 Noembrie.

Un apel al d-lui Goebbels

Berlin, 10 (Rador). — *D. dr. Goebbels, ministrul propagandei a îndemnat populaţia să înceteze imediat acţiunea antisemită.*

D. Goebbels a anunţat că răspunsul la atentatul evreesc dela ambasada Germaniei din Paris se va da pe cale legislativă.

Iată comunicatul ministerului propagandei în această chestiune, transmis de agenţia „D. N. B.":

Indignarea îndreptăţită şi de înţeles a poporului german în urma odiosului asasinat evreesc dela Paris şi-a găsit expresia în cursul nopţii în măsuri de represalii împotriva întreprinderilor şi magazinelor evreeşti.

Adresez acum întregii populaţii un apel sever să înceteze imediat toate manifestaţiile şi acţiunile anti-semite.

Răspunsul definitiv la atentatul evreesc din Paris va fi dat pe cale legislativă.

❖

Berlin, 10 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:*

Un funcţionar al ministerului propagandei a făcut următoarea declaraţie ziariştilor străini:

„Este exact că ministerul propagandei şi-a asumat răspunderea evenimentelor de azi. Numărul comercianţilor evrei arestaţi pentru propria lor protecţie nu este cunoscut, dar va fi anunţat probabil mai târziu. Poliţia nu a intervenit în demonstraţiile spontane contra evreilor".

*

Berlin, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" semnalează că la ora 20 calmul era restabilit la Berlin.

Comerciantul de arme dela care atentatorul a cumpărat revolverul

Evrei expulzaţi din Slovacia

Bratislava, 10 (Radio-Central). — *150 evrei din teritoriile cedate Ungariei, cari s'au refugiat la Zilina, au fost expulzaţi din Slovacia.*

La Bratislava se organizează o acţiune pentru emigrarea a 1000 evrei în Bolivia.

Manifestaţii antievreeşti la Bagdad

Numeroase magazine evreeşti distruse

Bagdad, 10 (Rador). — In urma raportului comisiei imperiale britanice pentru Palestina s'au produs vii agitaţii şi manifestaţii antievreeşti în sânul populaţiei arabe din Bagdad.

In centrul oraşului au fost distruse numeroase magazine evreeşti. Mai mulţi evrei au fost loviţi.

Poliţia a făcut mai multe arestări şi a restabilit ordinea.

Emoţie in Palestina

Ierusalim, 10 (Rador). — Atentatul comis la Paris contra secretarului de legaţie german von Rath a produs o vie emoţie în cercurile evreieşti din Palestina care îşi arată teama faţă de consecinţele posibile ale acestui act şi caută să arate că colectivitatea evreiască nu este responsabilă de actul unui exaltat.

„Haaretz" cere Franţei să facă deosebire între actul unui individ şi atitudinea generală a evreilor emigraţi pe teritoriul ei.

„Hatsofe" condamnă deasemenea atentatul şi caută să-l explice prin excesul persecuţiilor naţional-socialiste contra evreilor.

Problema evreiască e o problemă internaţională

Berlin, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:

Berlinul a trăit azi într'o atmosferă fără precedent până acum. Manifestaţii antisemite extrem de violente s'au desfăşurat, producând o profundă impresie în sânul populaţiei, care dealtfel rămâne pasivă şi nu-şi manifestă sentimentele.

Cercurile politice germane păstrează o foarte mare rezervă faţă de evenimentele de az.. Se aşteaptă legea anunţată de d. Goebbels în apelul său către populaţie.

Totuş, în unele cercuri germane se atribue o „importanţă istorică" manifestaţiilor antisemite de azi. Se merge până acolo încât se spune că ele vor avea urmări în lumea întreagă. In aceleaşi cercuri se spune că începând de azi şi din cauza atentatului dela Paris, problema evreească nu mai este numai o problemă germană, ci o problemă internaţională, care se va impune tuturor ţărilor pentru a fi rezolvată. Până acum acest punct de vedere nu a fost exprimat atât de categoric de cercurile politice ale Reichului.

Atentatorul Herschel Grynspan, condus de un poliţist francez la comisariat, unde a declarat că singura părere de rău a sa este că victima nu a murit

CE SPUNE UN ZIAR SIONIST

Varşovia, 10 (Rador). — Agenţia „Pat" transmite:

In legătură cu atentatul dela Paris săvârşit contra lui von Rath, ziarul sionist „Nasz Przeglad" scrie:

„Intreaga presă evreească a veştejit atentatul unui tânăr evreu săvârşit contra secretarului ambasadei germane, von Rath, iar noi ne asociem la acest blam. Vărsarea de sânge este blamabilă nu numai din punct de vedere moral, dar ea nici nu atinge vreun ţel politic. Totdeauna şi pretutindeni, atentatele politice contra reprezentanţilor unui regim reacţionar nu numai că nu au îmblânzit acest sistem, dar l-au înăsprit.

Nu trebue totuş să se uite că evreii nu au recurs niciodată la teroare şi că nu au organizaţii teroriste. In cazul acesta concret, se evidenţiază caracterul individual al atentatului. Nu numai că este un act individual, dar este şi un act necugetat şi imprudent.

Ziarul sionist se întreabă apoi cu ce drept se poate în cazul de faţă face responsabil un grup evreesc oare care. Făcând aluzie la represiunea din Germania, ziarul scrie: Nu este oare revoltător şi vrednic de dezaprobare? O asemenea răspundere colectivă era aplicată chiar şi în Rusia ţaristă numai faţă de popoarele asuprite, care dispuneau de organizaţii militante.

Protestul congresului mondial evreesc

Geneva, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:

Congresul Mondial Evreiesc publică astăseară un comunicat în care, deplângând atentatul săvârşit contra lui von Rath, se crede obligat să protesteze energic contra violentelor acuzaţii lansate cu acest prilej de presa germană contra iudaismului întreg şi contra represaliilor faţă de evreii germani.

Congresul afirmă însfârşit că „adevăraţii răspunzători pentru crima de la Paris sunt acei cari au preamărit aceste persecuţii şi nu încetează să predice prioritatea violenţei asupra justiţiei".

Negocierile germano-polone cu privire la evrei

Berlin, 10 (Rador). — *Contrar informaţiilor publicate în străinătate, nu este adevărat că negocierile germano-polone, în chestiunea evreilor polonezi ce locuesc în Germania, ar fi fost rupte.*

Negocierile continuă, însă fiind foarte laborioase, vor dura încă o bucată de vreme.

Corespondentul agenţiei Havas notează, pe de altă parte, că atentatul săvârşit de un evreu împotriva consilierului ambasadei germane din Paris n'a contribuit să micşoreze dificultăţile.

Autorul atentatului era deţinătorul al unui fals paşaport polonez. Acest fapt demonstrează temeinicia măsurilor luate de guvernul din Varşovia, care cere un control al tuturor paşapoartelor poloneze liberate în străinătate.

In ceea ce-l priveşte, Reichul stărue în urma acestei hotărîri a Poloniei de a voi să se scape de toate elementele evreeşti indezirabile.

Aniversarea independenţii Poloniei

Cuvântarea preşedintelui Moscicki

Varşovia, 10 (Rador). — *Cu prilejul împlinirii a 20 de ani dela proclamarea independenţei statului polonez, d. Moscicki, preşedintele republicei, a rostit un discurs la radio, declarând între altele:*

Ziua de 11 Noembrie 1918 a pus pecete vechilor anale ale decadenţei noastre, ale sclaviei, aî sfâşierii şi risipirii noastre. Năvălitorii cari credeau cu atâta trufie în dreptul violenţei şi în puterea lor neinvinsă, s'au prăbuşit cu toţii deodată, în timp ce poporul polonez, care părea sdruncinat până în străfundurile lui, şi-a regăsit, în clipa întoarcerii la Varşovia a marelui captiv dela Magdeburg, o conştiinţă miraculoasă a unităţii de ţel şi de forţă, suficientă pentru a scutura jugul secular al sclaviei şi pentru a şterge ruşinea împărţirilor Poloniei.

Oratorul a făcut apoi o impresionantă sinteză a chipului înfiorător în care a fost distrusă ţara de marele război, care a pustiit complet două treimi din Polonia.

Şi din această stare, copleşiţi de lipsuri, zdrobiţi de povara unor atât de numeroase dificultăţi, am fost siliţi să ne ridicăm prin noi înşine, înlăturând adeseori ispita unor ajutoare materiale care ar fi putut restrânge independenţa noastră politică.

A venit azi ceasul să constatăm cu cea mai mare obiectivitate că în cursul acestor 20 de ani puternica individualitate a lui Pilsudski a cântărit în aşa fel în evoluţia noastră, în cât putem privi cu mândrie patrimonul câştigat de Polonia contimporană. Niciun fapt, nici o greşală săvârşită în cursul acestei perioade atât de dificile nu va putea să ne slăbească, nici pe tărîmul realizărilor noastre în domeniul creării unei mari puteri militare, nici în politica externă, ale cărei succese sunt evidente azi pentru orice polonez, nici în instrucţiune, în economie, în finanţe, în industrializare, în redeşteptarea şi expansiunea comercială, nici în administrarea justiţiei.

Şi preşedintele a încheiat, amintind cuvintele rostite de mareşalul Pilsudski în ziua memorabilă din 1914, când a intrat în război prima companie din legiunile poloneze: „Polonia trăeşte şi nu va putea pieri".

——xX⊙◕⊙Xx——

ALEGERILE DE GUVERNATORI DIN STATELE-UNITE

New York, 10 (Rador). — Rezultatele definitive pentru alegerile de guvernatori sunt următoarele:

Partidul democrat a dobândit 17 locuri de guvernator iar partidul republican 11, dintre cari 9 au fost luate de la democraţi. La rândul lor democraţii au câştigat şi ei 9 locuri dela republicani.

In cele 48 de state federale vor fi în viitor 30 de guvernatori democraţi şi 18 guvernatori republicani.

In 16 state nu s'au făcut alegeri de guvernatori.

Val de indignare in toată Germania

Berlin, 10 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" transmite:

Moartea lui von Rath a provocat un val de indignare în întreaga Germanie care se exprimă Joi prin incendierea sinagogilor, devastarea magazinelor şi spargerea geamurilor dela clădirile evreieşti.

Pretutindeni au apărut inscripţii având cuprinsul: „Fuehrere, scapă-ne de plaga evreiască", „Moarte omorîtorilor" şi „Afară cu evreii".

In cursul dimineţii mari masse au defilat pe străzile Berlinului purtând pancarte mari cu aceleaşi inscripţii.

Cele mai numeroase devastări se pare că s'au produs la Hamburg. Au fost sparte geamurile nu numai dela magazine, dar şi dela locuinţele evreieşti

Herschel Grynspan este cond us la parchet